

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia piątek, 9 lutego 2024 r.

Poz. 1067

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.46.2024 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 25 stycznia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.) stwierdzam nieważność uchwały Nr LI/329/23 Rady Gminy Świętajno z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników OSP z terenu Gminy Świętajno, w części dotyczącej:

- § 1 w zakresie sformułowania: (...) „za każdą rozpoczętą godzinę udziału w działaniu ratowniczym lub akcji ratowniczej”,
- § 2 w zakresie sformułowania: (...) „pożarniczym” oraz „za każdą rozpoczętą godzinę udziału w szkoleniu lub ćwiczeniu pożarniczym”.

Uzasadnienie

Rada Gminy Świętajno, w dniu 20 grudnia 2023 r., podjęła uchwałę Nr LI/329/23 w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników OSP z terenu Gminy Świętajno, zwaną dalej „uchwałą”.

Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 3 stycznia 2024 r.

W opinii organu nadzoru, przedmiotowa uchwała w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia, podjęta została z rażącym naruszeniem prawa.

Na wstępie należy nadmienić, iż kwestionowana uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Każda norma kompetencyjna musi być zatem tak realizowana, aby nie naruszała przepisów ustawy i uwzględniała treść delegacji ustawowej. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez radę przy podejmowaniu uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące jej nieważnością odpowiednio: w części- w zakresie, w którym przekroczone przyznane kompetencje albo - w całości.

Rada Gminy Świętajno, ustaliła wysokość ekwiwalentu pieniężnego przysługującego strażakom ratownikom Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu Gminy Świętajno za udział w działaniu ratowniczym lub akcji ratowniczej za każdą rozpoczętą godzinę udziału w działaniu ratowniczym lub akcji ratowniczej (w § 1 uchwały) oraz wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu Gminy Świętajno za udział w szkoleniu lub ćwiczeniu pożarniczym, za każdą rozpoczętą godzinę udziału w szkoleniu lub ćwiczeniu pożarniczym (w § 2 uchwały).

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o *ochotniczych strażach pożarnych* (Dz.U. z 2023 r. poz. 194). Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, zwanej dalej ustawą, strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od

otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny. W myśl art. 15 ust. 1a ustawy ekwiwalent pieniężny otrzymują również:

- 1) kandydat na strażaka ratownika OSP, którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1,
 - 2) strażak ratownik OSP, który brał udział w działaniach, o których mowa w art.3 pkt 7
- stosownie do posiadanych przez gminę środków finansowych.

Stosownie do art. 15 ust. 2 ustawy, wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej «M.P.» na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 i 1429) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego. Ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny, a w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP - za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy.

Należy podkreślić, iż stosownie do ww. art. 15 ust. 2 zd. 1. ustawy rada gminy ma jedynie określić wysokość ekwiwalentu, natomiast określenie zasad jego obliczania i wypłacania - „za każdą rozpoczętą godzinę udziału w działaniu ratowniczym lub akcji ratowniczej” oraz „za każdą rozpoczętą godzinę udziału w szkoleniu lub ćwiczeniu pożarniczym”, stanowi wykroczenie poza upoważnienie, wynikające ww. powołanego przepisu ustawy.

W § 2 uchwały rada gminy w sposób nieuprawniony zawężyła ustawowo gwarantowane uprawnienie do otrzymywania ekwiwalentu pieniężnego przez strażaka ratownika za uczestnictwo, m.in. w ćwiczeniu, bowiem ustaliła w tym przepisie wysokość ekwiwalentu za uczestnictwo jedynie w ćwiczeniu *pożarniczym*.

Upoważnienie zawarte w ustawie nie obejmuje umocowania dla rady gminy do doprecyzowania określeń używanych przez ustawodawcę. Skoro ustawodawca posługuje się określeniem „ćwiczenie” oraz "szkolenie", to nie jest dopuszczalne, aby rada gminy w przedmiotowej uchwale posługiwała się węższym znaczeniowo zwrotami: „ćwiczeniu *pożarniczym*”.

W tym stanie rzeczy uznać należy, że przepis § 2 uchwały w zakresie użytych w nim przymiotnika: "*pożarniczym*", odnoszących się do ćwiczeń, został podjęty z istotnym naruszeniem normy kompetencyjnej wynikającej z art. 15 ust. 1 i 2 ustawy, co rodzi konieczność stwierdzenia nieważności kwestionowanego sformułowania.

Rada gminy, stanowiąc akt prawa miejscowego musi mieć na względzie, wynikający z art. 7 Konstytucji RP, skierowany do organów władzy publicznej, obowiązek działania w granicach i na podstawie prawa. Normy kompetencyjne muszą być interpretowane w sposób ścisły i literalny. Zakazane jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii. Działanie wbrew przywołanym zasadom stanowi istotne naruszenie prawa i musi skutkować wyeliminowaniem wadliwego aktu z obrotu prawnego.

Mając na względzie powyższe, orzeczono jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie trzydziestu dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król